

18. ledna 2026, 2. neděle po Zjevení

Introit: Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl. (Jan 1,16-18)

Píseň: 161 *Můj Bože, k tobě volám*

Modlitba:

Pane Bože,

děkujeme za neděli. Můžeme se zastavit, oddechnout. Chceme vydechnout směrem k tobě. Říct ti o našich radostech a nadějích, o smutku a hledání, o nemocech, bolestech, o nejistotě...

Myslíme i na věci, které jsme pokazili, kde ublížili... Prosíme, odpusť.

Děkujeme, že si můžeme v neděli trochu víc srovnat, podle čeho se rozhodujeme, na co spoléháme, kudy a kam jdeme. Prosíme, ovlivňuj nás svých Duchem.

Amen.

Čtení: Lk 24,13-35 (zjevení na cestě do Emaus)

Píseň: 273 *Nám radostí jsi, Pane, ty*

Text: Sk 9,1-22

Kázání:

Po seslání Ducha svatého apoštolé vyšli ven, zvěstují Krista, mnoho lidí uvěří, vzniká křesťanská církev... Už od začátku to není ani snadné ani samozřejmé ani bez konfliktů. Jak vnitřních (církevních, sborových), tak vnějších (vězení, tresty, pronásledování)

Diakon Štěpán je ukamenován, mnoho křesťanů z Jeruzaléma odchází. Křesťanské sbory, zatím možná nevelké skupinky vyznavačů Krista, kristovců se formují většinou v místech, kde jsou židovské synagogy, jedním takovým místem je Damašek.

Svědkiem Štěpánova kamenování byl také mladý muž Saul, resp. Pavel. Je to schopný, vzdělaný, horlivý muž, je mu tak 25 let. Pochází z dobré židovské rodiny v maloasijském Tarsu. Má i římské občanství, není to jen tak někdo. (má dvojí jméno: v Tarsu a Římské říši *Pavel*; v Jeruzalémě, v židovském prostředí *Saul* – podle krále Saule, který byl také z rodu Benjamínova)

Saul dostane od židovského velekněze pověření, aby pátral po křesťanech v Damašku. Pravděpodobně za pomoci lidí kolem synagogy má vyhledat křesťany a deportovat je před židovskou veleradu do Jeruzaléma. Rozjíždí se protikřesťanský pogrom. **Pogromy** mají svou ideologii, často i teologii, odvolávají se na Bibli i tradici. Pavel je horlivý, jeho horlivost v pronásledování vychází z jeho víry, z jeho teologického přesvědčení.

Na cestě do Damašku ale Saula něco/někdo zastaví. „Jako blesk z čistého nebe“ říkáme v češtině. Všechno je najednou prozářeno, zajato světlem, Saul padne na kolena a slyší hlas.

"Saule, Saule, proč mne pronásleduješ?"

Saulovi je jasné, že mluví Pán.

Saul řekl: "Kdo jsi, Pane?"

On odpověděl: "Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ. Vstaň, jdi do města a tam se dovíš, co máš dělat."

Samostatný, schopný muž měl jasný cíl, v kapse pověřovací listinu. Najednou je ale slepý, neschopný se o sebe postarat, neví, co bude dál. Nemá věci pod kontrolou. Berou ho pod paži a vedou do města. Následují **tři dny tmy**. Tři dny otázek, hledání, modlitby. Přemýšlení nad slovy, která slyšel, nad tím, kdo k němu promluvil, nad svým posláním. Kam jsem to vlastně šel...? Co bude dál? Možná ho napadne i otázka: nedělal jsem něco špatně?

Saul měl namířeno do Damašku vyhledat křesťany, kacíře, heretiky, kteří ohrožují pravou víru. Byl ale zastaven jejich zastáncem. Hlas neřekl „nepronásleduj křesťany... jsou to dobří lidé...“ Ta věta zněla: Proč **mne** pronásleduješ? Saul pronásleduje a chce zničit křesťany, teď ale zjišťuje, že skrze ty lidi on pronásleduje Pána samotného.

Ti lidé mají zastání. Jako křesťané máme zastání. Nejsme Pánu Bohu jedno, nejsme mu lhotejní. Bůh trpí, když trpí člověk. Naše bolest ho bolí. Staví se do cesty člověku, který chce ublížit. Ublížování člověku je ubližování Bohu.

Saul byl donucen se zastavit. Taky nás někdy něco neplánovaně zastaví, zdrží, uvrhne do nejistoty. Bolest, nemoc, úraz, nehoda, ztráta (ať už naše nebo někoho jiného), otřesení jistot (ztráta práce, rozpad vztahu), někdy nás zastaví něco nepochopitelného, dění v přírodě, ve společnosti, ve světě. Zastavit, znejistit nás může ale i přečtená kniha, zhlédnutý film, několik dní ticha, někdy se nám podlomí kolena při pohledu na něco velkolepého a krásného – narozené dítě, západ slunce, slavnost.

Mnohé „stopky“, které dostaneme, nejsou, myslím, od Pána Boha. Nicméně - vždy se musíme se zastavením nějak vyrovnávat. Saul tři dny nevidí, nejí, nepije. Přemýšlí, modlí se. Ten příběh má dost spád – ale myslím, že takové tři dny nejistoty jsou hodně dlouhé. Pavlovi bylo řečeno, že se „doví, co má dělat.“ Nemá si to rozmyslet, rozhodnout se... Bude mu to sděleno. Připravuje se k nějakému úkolu, ale ještě neví, jakému. Pravděpodobně to bude něco jiného, než (si) plánoval. Stojí na počátku změny. Připravuje se na to, aby změnu byl schopen přijmout.

Po třech dnech přijde Ananiáš. Křesťan, o Saulovi ví, má z něj strach, ale poslechl. Akceptoval, uvěřil, že Pán ví, proč ho za Saulem posílá. Z úhlavních nepřátel se působením Pána stanou bratři. Nepřítel se může stát bratrem. Nejdříve Ananiáš a pak celé společenství damašských křesťanů se stanou Pavlovi bratry a sestrami. Z nepřátel se stávají bratři a sestry. To je jeden ze zázraků tohoto příběhu, je to naděje i pro nás – takové věci se mohou stát.

Ananiáš dává Saulovi pověření: Ponesíš Boží jméno národům. Budeš Božím nástrojem. Saul/Pavel se stane prostředníkem, nosičem, jako nádoba bude naplněn a použit, aby obsah, který nese, dosáhl svého cíle. V dalších kapitolách Sk čteme, jak bude těžké přijmout například to, že je poslán i k pohanům. Saul/Pavel se stane mostem mezi církví vznikající z židovských kořenů a církví v nových místech a z lidí, kteří nebyli předem židy. Je převozníkem, který Slovu pomůže od světa.

Každý máme svůj příběh víry. Někdo jsme prožili a uvědomujeme si velké zvraty, změny, propady, vzestupy, obrácení, přesměrování. Někdo si to neuvědomujeme příliš dramaticky. U někoho to byla delší cesta, pro někoho hlavně vlastní hledání, pro někoho byl důležitý nějaký zásah zvenčí nebo setkání. V Bibli jsou různá svědectví o obratu k Pánu Bohu, o uvěření, otevření očí.

V něčem podobný obrácení Pavlovi je příběh o cestě dvou poutníků do Emaus. I jim jako by něco bránilo, aby viděli a poznali. V jejich příběhu je ale mnohem více slov, dlouhé kázání, dlouhá katecheze. Přitom jim srdce začínala hořet, to si uvědomují zpětně.

U Pavla o žádné křesťanské katechezi nečteme, základy „starozákonního vzdělání“ byly položeny už dříve v židovské škole, pak vzkříšený Pán náhle Pavla zastaví a přesměruje ho. Když mi bude někdo vyprávět příběh svého obrácení podobný Pavlovi, budu možná trochu kroutit hlavou – jseš si jistý, že...tě opravdu zastavil Pán...? Bible ukazuje, že to (i) tak je možné. Díky za to.

Pavel dostane úkol. Nevybírám si ho sám, je pověřen, poslán. Apoštolem se člověk nestane proto, že si to naplánoval. Přitom Pavel nezhodí to, co uměl, naučil se, vystudoval. Je vzdělaný misionář, jeho víra bude horlivá, ze srdce, ale zároveň stojí na solidních základech vědomostí. Rozumí židovské víře, Zákonu, tradicím, bude schopen z nich čerpat i s nimi polemizovat. Přitom je občanem Římské říše a k tomu se hlásí, resp. se na to odvolává. Obrácený člověk nemusí zahodit a opustit vše „minulé“.

Prosíme, Pane Bože, o vnímavost, abychom zaslechli, k čemu nás voláš, kam nás posíláš, co je náš úkol. Buď s námi, když nás zastaví něco nemilého. Prosíme o trpělivost. Amen.

Píseň: 711 *Mne zajmi, Pane můj*
Ohlášky

Píseň: 328 *Oči jsi mi dal*

Přímlovná modlitba, Otče náš

Poslání: Svou cestu svěř Hospodinu, doufej v něho, on sám bude jednat... ⁷ Ztiš se před Hospodinem a čekej na něj. (Žalm 37,5;7)

Požehnání: Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. (2 Tes 3,16)

Píseň: 667 *Zůstaň s námi, Pane, když se stmívá*